

Gələn ilin dövlət büdcəsi təsdiq olundu

Dekabrın 29-da Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirildi. İclasda Baş nazir Əli Əsədov və hökumət üzvləri iştirak edirdilər. Öncə 17 məsələdən ibarət gündünlük təsdiqləndi. Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova bildirdi ki, gündəliyin ilk 9 məsələsi dövlət büdcəsi və büdcə zərfinə daxil olan digər qanun layihələridir.

İlk olaraq “Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsi haqqında” qanun layihəsi üçüncü oxunuşda müzakirəyə təqdim olundu. Parlamentin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili dedi ki, manat ifadəsində ən böyük büdcə kimi xarakterizə olunan 2021-ci ilin dövlət büdcəsinin layihəsi Milli Məclisin komitələrində və plenar icaslarda ətraflı və geniş müzakirə olunub. Həmin icaslarda maliyyə və iqtisadiyyat nazirləri, Mərkəzi Bankın, Hesablama Palatasının rəhbərləri fəal iştirak ediblər. Büdcə layihəsi birinci və ikinci oxunuşlarda deputatlar tərəfindən müsbət qiymətləndirilib. Deputatlar müzakirələr zamanı müxtəlif təkliflərlə də çıxış ediblər.

Komitə sədri qeyd etdi ki, dövlət başçısı tərəfindən aparılan islahatlar və atılan qətiyyətli addımlar nəticəsində 2020-ci ildə Azərbaycan iqtisadiyyatında dayanıqlıq müşahidə olunub. 2021-ci ildə iqtisadiyyatımızın artım mərhələsinə qədəm qoyması, makroiqtisadi sabitliyin qorunub saxlanması məqsədi ilə planlaşdırılan tədbirlər üçün ayrılan maliyyə vəsaitləri deputatlar tərəfindən müsbət qiymətləndirilib. Gələn ilin dövlət büdcəsi “Büdcə sistemi haqqında” qanunun tələblərinə uyğun hazırlanıb. Deputatlar, ekspertlər 2021-ci il dövlət büdcəsinin layihəsinə qarşıda duran çağırışlara və ölkənin təhlükəsizliyinə cavab verən, əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə xidmət edən sənəd kimi qiymətləndiriblər. İşğaldan azad olunan ərazilərin sürətlə iqtisadiyyatımıza inteqrasiyası üçün büdcədə nəzərdə tutulan imkanlar yüksək dəyərləndirilib. Hesablama Palatası da büdcə layihəsinə müsbət rəy verib.

Tahir Mirkişili bir daha nəzərə çarpdırdı ki, 2021-ci ilin dövlət büdcəsi layihəsində

gəlirlər 1 milyard 303 milyon manat artırılaraq 25 milyard 427 milyon manata, büdcənin xərcləri isə 1 milyard 50 milyon manat artırılaraq 28 milyard 543 milyon manata çatdırılıb. Gələn il üçün büdcə kəseri 3 milyard 116 milyon manat, inflyasiya 3 faiz, ÜDM-in artımı 3,4 faiz, neftin 1 barelinin qiyməti 40 dollar məbləğində nəzərdə tutulub. Ölkənin müdafiə potensialının gücləndirilməsi və Silahlı Qüvvələrin maddi-texniki təminatının daha da yaxşılaşdırılması məqsədi ilə ayrılan xərclər 500 milyon manat, sosialyönümlü xərclər isə 563 milyon manat artırılıb.

Diqqətə çatdırıldı ki, deputatların təklifləri əsasən ölkə iqtisadiyyatının müxtəlif istiqamətlərinin və qeyri-neft sektorunun inkişafına, regionlarda sahibkarlığın inkişafı hesabına gələcəkdə dövlət büdcəsinin qeyri-neft gəlirlərinin artmasına yönəlib. Eyni zamanda dövlət büdcəsi xərclərinin daha səmərəli istifadə olunması, şəffaflığın artırılması, kölgə iqtisadiyyatına qarşı mübarizənin daha da gücləndirilməsi zəruriliyi qeyd edilib.

Milli Məclisin iclasında

Gələn ilin dövlət büdcəsi təsdiq olundu

Əvvəli 1-ci səh.

Komitə sədri vurğuladı ki, üçüncü oxunuşda müzakirəyə çıxarılmış dövlət büdcəsi layihəsi 2021-ci ildə ölkə qarşısında duran çağırışlara layiqli cavab vermək, sosial sahədə və təhlükəsizlik məsələləri istiqamətində dövlət siyasətini həyata keçirmək üçün mühüm maliyyə bazası yaradacaq.

Maliyyə naziri Samir Şerifov çıxış edərək komitə və plenar iclaslarda qaldırılan məsələlərə aydınlıq gətirdi, deputatların suallarına cavab verdi. Bildirdi ki, deputatların irəli sürdükləri təkliflər və tövsiyələr 3 əsas istiqamətə yönəlib: Birincisi, işğaldan azad olunmuş ərazilərə Böyük Qayıdışın təmin edilməsi ilə əlaqədar görülməli işlər üçün 2021-ci ilin dövlət büdcəsində ayrılmış vəsaitin artırılmasıdır. İkincisi, dövlətimizin müdafiə qabiliyyətinin, milli təhlükəsizliyin və ordumuzun hərbi qüdrətinin daha da möhkəmləndirilməsi üçün əlavə vəsaitlərin ayrılmasıdır. Üçüncüsü, büdcədə sosialyönümlü xərclərin artırılması hesabına bəzi sosial ödənişlərin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi, bəzi ödənişlərin məbləğinin artırılması üçün əlavə maliyyə mənbələrinin müəyyənləşdirilməsi təklif olunub. Nazir vurğuladı ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən bununla əlaqədar müvafiq sərəncam imzalanıb.

Həmin istiqamətlərdə həyata keçirilən tədbirlər barədə ətraflı məlumat verən Samir Şerifov qeyd etdi ki, prioritet sahələr daim ölkə rəhbərliyinin diqqət mərkəzindədir. Belə ki, son 5 ildə milli təhlükəsizliyə və müdafiəyə ayrılan vəsaitin dövlət büdcəsi xərclərinin tərkibində xüsusi çəkisi 3,7 faiz artaraq 16,1 faiz təşkil edib. Beləliklə, bu xərclər 2 milyard 393 milyon manat və ya 2,1 dəfədən çox artıb. Büdcə layihəsindən görüldüyü kimi, 2021-ci il də bu sıradan istisna deyil. Həmçinin son 5 ildə sosialyönümlü xərclərin büdcə xərcləri tərkibindəki xüsusi çəkisi 3,8 faiz, mütləq ifadədə isə 4,9 milyard manat və yaxud 78,2 faiz artıb ki, bu da hər ötən il üçün 15,6

faiz artım deməkdir. 2021-ci ilin dövlət büdcəsində sosialyönümlü xərclərin artımı 5,3 faiz təşkil etməklə, bütövlükdə dövlət büdcəsi xərclərinin artımını 1,5 faiz üstələyir.

Nazir bildirdi ki, ölkə ərazisində icbari tibbi sığortanın tətbiqinin tam başa çatdırılması, koronavirus pandemiyasına qarşı mübarizə tədbirlərinin davam etdirilməsi, məşğulluğun təmin edilməsi çərçivəsində sosial müdafiəyə ehtiyacı olan əhali qrupları üçün yeni iş yerlərinin yaradılması məqsədilə tədbirlər gələn il də davam etdiriləcək.

O da diqqətə çatdırıldı ki, 2020-ci ildə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Vətən müharibəsində qazanılmış parlaq Zəfəri qarşından gələn 2021-ci ildə də ölkəmizin bütün aparıcı sahələrində davam etdirməklə iqtisadiyyatın dayanıqlı əsaslarla inkişaf etdirilməsinə, işğal olunmuş ərazilərdə bərpa və yenidənqurma işlərinin vüsət almasına, xalqın rifahının və dövlətimizin hərbi qüdrətinin daha da artırılmasına nail olmaq əzmindəyik. Pandemiyanın yaratdığı çətinliklərə baxmayaraq, hər birimiz qarşıya qoyulmuş bu şərəfli və heç də asan olmayan vəzifələrin uğurla yerinə yetirilməsi üçün yorulmadan çalışmalıyıq.

Sonra "Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsi haqqında" qanun layihəsi səsə qoyulub və üçüncü oxunuşda qəbul edildi.

"Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2021-ci il büdcəsi haqqında" (üçüncü oxunuş) qanun layihəsini Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev təqdim etdi. Bildirdi ki, DSMF-nin gələn il üçün olan büdcəsi etibarlı büdcədir və imkan verəcək ki, aztəminatlı vətəndaşlar, pensiyaçılar, əlillər, sosial müavinət alan digər kateqoriyadan olan vətəndaşlar daha təminatlı şəraitdə yaşasınlar.

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev bildirdi ki, DSMF-nin 2021-ci il büdcəsi hazırlanarkən ilk növbədə əhalinin etibarlı sosial müdafiəsi və sosial təminatı əsas götürü-

lüb. Bu baxımdan ən önəmli kontingent olan şəhid ailələrinə və müharibə əlillərinə dəstək tədbirləri xüsusi əhatə olunub. Qeyd olundu ki, həmin kateqoriyadan olan şəxslərin mənzil və avtomobilə təminatı sahəsində ciddi irəliləyişlər var. İndiyədək 9 mindən artıq mənzil, 7 mindən artıq avtomobil bu kateqoriyadan olan şəxslərə təqdim edilib və bu proses davamlıdır.

Cari ildə qənaət edilmiş vəsait barədə məlumat verən Sahil Babayev bildirdi ki, yığımların artması və saxta pensiya işlərinin ləğv edilməsi və optimallaşdırılması nəticəsində qənaət edilmiş 250 milyon manat vəsait də əhalinin sosial müdafiəsinə və sosial təminatına yönəldirilib. Bu il 190 manatlıq səviyyədə olan ödənişin təxminən 200 milyon manatdan yuxarı olan hissəsi bu vəsaitlər hesabına ödənilib.

"Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2021-ci il büdcəsi haqqında" qanun layihəsi səsə qoyularaq üçüncü oxunuşda təsdiq edildi.

Komitə sədri Musa Quliyev "İşsizlikdən sığorta fondunun 2021-ci il büdcəsi haqqında" (üçüncü oxunuş) qanun layihəsini təqdim etdi. Nəzərə çarpdı ki, işsizlikdən sığorta fondunun 2021-ci il büdcəsinin gəlirləri 157 milyon 769 min 146 manatdır. Planlaşdırılan vəsaitin 70 milyon manatı məhz özünüməşğulluq proqramlarının genişləndirilməsinə sərf olunacaq. Qanun layihəsi üçüncü oxunuşda təsdiq edildi.

"Azərbaycan Respublikasında 2021-ci il üçün yaşayış minimumu haqqında" (üçüncü oxunuş) qanun layihəsini İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili təqdim etdi. Bildirdi ki, 2021-ci il üçün yaşayış minimumu ölkə üzrə 190 manatdan 196 manata, əmək qabiliyyətlili əhali üçün 201 manatdan 207 manata, pensiyaçılar üçün 157 manatdan 162 manata, uşaqlar üçün isə 170 manatdan 175 manata qədər artırılıb. Qısa müzakirədən sonra qanun layihəsi üçüncü oxunuşda qəbul edildi.

"Azərbaycan Respublikasında 2021-ci il üçün ehtiyac

meyarının həddi haqqında" qanun layihəsi (üçüncü oxunuş) barədə Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev məlumat verdi. Bildirdi ki, 2021-ci il üçün ehtiyac meyarının həddi 170 manat məbləğində nəzərdə tutulub. Bu, cari ildəkindən 10 manat və ya 6,2 faiz çoxdur. Qanun layihəsi üçüncü oxunuşda təsdiq olundu.

"Büdcə sistemi haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə (üçüncü oxunuş) qanun layihəsi ilə bağlı məlumat verən İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili dedi ki, dəyişiklik texniki xarakter daşıyır. Azərbaycanda 2019-cu ildən DSMF-nin təşkilatı-hüquqi forması dəyişildiyindən qanunda "müvafiq icra hakimiyyəti" əvəzinə Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun adının yazılması təklif olunur. Qanun layihəsi üçüncü oxunuşda qəbul olundu.

Komitə sədri Musa Quliyev mahiyyətə bir-birinə yaxın olan növbəti üç qanun layihəsi barədə də məlumat verdi. Bildirdi ki, "Sosial sığorta haqqında", "Əmək pensiyaları haqqında" və "Sosial müavinətlər haqqında" qanunlarda edilən dəyişikliklər ölkəmizdə sosial təminat sahəsinin daha da yaxşılaşdırılmasına xidmət edəcək. Qanun layihələri üçüncü oxunuşda təsdiq edildi.

"Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin 2021-ci il üçün xərclər smetası haqqında" və "Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının 2021-ci il üçün xərclər smetası haqqında" məsələlər də qəbul edildi.

Deputatlar "Azərbaycan Respublikasının 1999-cu il 7 dekabr tarixli 768-IQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Gömrük orqanlarında xidmət haqqında" Əsasnaməyə" dəyişiklik edilməsi barədə" (üçüncü oxunuş) və "Avtomobil nəqliyyatı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələrinə müsbət münasibət bildirdilər.

Daha sonra iclasda ikinci oxunuşda müzakirəyə təqdim olunmuş 4 qanun layihəsinə baxıldı. İqtisadi siyasət,

sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədr müavini Əli Məsimli "Müflisləşmə və iflas haqqında" həmçinin Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihələri barədə məlumat verdi. Bildirdi ki, təklif olunan dəyişikliklər Dünya Bankının "Doing Business" hesabatında "Müflisləşmənin həlli", "Vergilərin ödənilməsi" və "Əmlakın qeydiyyatı" indikatorları üzrə kreditörün hüquqlarının müdafiəsinin təkmilləşdirilməsi, habelə sərf olunan müddət, prosedur və xərclərin optimallaşdırılması məqsədilə hazırlanıb və ölkəmizin "Doing Business" hesabatında qeyd olunan indikatorlar üzrə mövqeyinin daha da yaxşılaşdırılmasını nəzərdə tutur. Qeyd etdi ki, bu reytinglərdə mövqeyimiz ne qədər yaxşı olsa, biz xarici investorların və beynəlxalq təşkilatların Azərbaycana dəvət edilməsi işində daha uğurlu fəaliyyət göstərəcəyik. Hər iki qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul olundu.

Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında (ikinci oxunuş) daha bir qanun layihəsi barədə isə İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili məlumat verdi. Bildirildi ki, qanuna iki maddənin əlavəsi nəzərdə tutulur. Onlardan biri 2 il müddətinə ölkəyə idxal olunan koronavirus infeksiyasına qarşı vaksinin və şprislerin ƏDV-dən azad olunmasını nəzərdə tutur. Digər maddə isə illik emalı 3 milyon tondan az olmayan neft emalı zavodlarının yenidən qurulması zamanı getirilən mal və materialların əlavə dəyər vergisindən 2 il müddətinə azad olunmasını ehtiva edir. Qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edildi.

Tahir Mirkişili "Dövlət borcu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini də (ikinci oxunuş) müzakirəyə təqdim etdi. Müzakirədən sonra deputatlar bu layihəyə müsbət münasibət bildirdilər.